

T.C.
ULAŖTIRMA BAKANLIĐI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

7/9/65

13.08.2009

Sayı :B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/2146
Konu :Antalya Milletvekili Sayın
Hüsnü ÇÖLLÜ'nün
yazılı soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: TBMM BaŖkanlıĐının 13.08.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14725 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ'nün 7/9165 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuŖtur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
UlaŖtırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĐITIM:

TBMM BaŖkanlıĐı
BaŖbakanlık

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ'NÜN
7/9165 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Baz istasyonlarının insan ve çevre sağlığı üzerine olumsuz etkilerine ilişkin tespitler içeren çalışmaların sayısı artmaktadır.

Bu kapsamda;

SORULAR:

1- Baz istasyonlarının çevre ve insan sağlığı üzerine etkilerine ilişkin ulusal düzeyde bilimsel bir inceleme yapılmış mıdır? Hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Yapılmamış ise yapılmasını sağlayacak mısınız?

2- Türkiye'de halen kurulmuş kaç baz istasyonu vardır? Baz istasyonu başına düşen abone sayısı nedir? Üyesi olmaya çalıştığımız AB ülkelerinde bu sayı kaçtır?

3- Abonelerin konuşma sürelerine ilişkin bir inceleme yapılmıştır? Bir abonenin, yıllık konuşma süresi ne kadardır? AB ülkelerinde bu süre ne kadardır?

4- Baz istasyonlarının sayısının artmasındaki temel neden nedir? Servis sağlayıcısı şirketlerin, düzenledikleri kampanyalarla cep telefonları üzerinden daha çok konuşmayı teşvik etmelerinin, özellikle Büyükşehirlerdeki baz istasyonlarının sayısının da artmasına yol açtığı doğru mudur? Bu konuda bir önlem alınması söz konusu mudur?

5- Yapılan ölçümlerde belirlenen sınır değerlerinin aşıldığı gerekçesiyle kaldırılan baz istasyonu var mıdır? Vatandaşların şikayetleri ya da mahkeme kararı ile kaldırılan baz istasyonu sayısı kaçtır?

6- Antalya'da halen kaç baz istasyonu bulunmaktadır? Antalya'da baz istasyonu başına düşen abone sayısı nedir?

7- Vatandaşların iletişim hakkını kullanması ile insan ve çevre sağlığının korunması arasında bir dengenin kurulması için yasal önlemlerin alınması ya da vatandaşların bilinçlendirilmesi için bir çalışma yapacak mısınız?

CEVAPLAR:

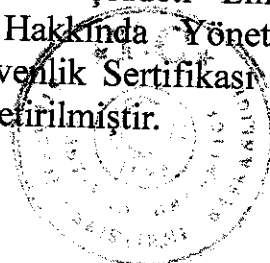
Bakanlığımızca, ülkemizde kurulacak olan telekomünikasyon şebekelerinde dünyadaki teknolojik gelişmeler esas alınmakta ve bunun yanı sıra insan sağlığı ve çevre güvenliği konularında en üst düzeyde hassasiyet gösterilmektedir. Bu amaçla yayınlanan tüm bilimsel değerlendirmeler ve bu alandaki uluslararası kuruluşların tavsiye ve kararlarına özel önem verilmektedir.

Bu kapsamda düzenlemeler getirilen alanlardan birisi de GSM şebekelerinin bir parçası olan ve kullanıcıların GSM telefonlarının ile GSM şebekelerinden servis almalarını sağlayan kablosuz alıcı ve verici üniteleri (BTS-Base Transiever Station-Baz İstasyonları) ile üretilecek veya ülkemize getirilecek GSM kullanıcı telefonlarının öncelikli olarak insan sağlığı açısından bulundurulması gereken elektriksel özellikleridir.

Bu alanda; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından;

a) "10 kHz-60 GHz Frekans Bandında Çalışan Sabit Telekomünikasyon Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddeti Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Ölçüm Yöntemleri ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik",

b) "Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik" ler çıkartılarak düzenlemeler getirilmiştir.

Buna göre, (b) Yönetmelik çerçevesinde; işletmeye alınacak olan her bir elektronik haberleşme cihazına Güvenlik Sertifikası düzenlenmekte olup, insanların bulunduğu yerler ile verici antenler arasında güvenlik mesafesi oluşturulmuş bulunmaktadır. Böylelikle insanların yaşadığı alanlarda elektrik alan değerlerinin en az seviyede olması sağlanmıştır. Bu bağlamda, elektrik alan ölçümleri gerek BTK Bölge Müdürlükleri, gerekse de BTK'ca yetki verilen kuruluşlar tarafından yapılmakta ve sonuçlar değerlendirilmektedir. Limit değerlerinin aşılmasına sebep olan işletmeciler hakkında gerekli kanuni işlemler yapılmaktadır.

Baz istasyonlarının ortama yaydığı elektrik alanların insan sağlığı üzerine olası zararlı etkilerinin belirlenmesi amacıyla başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde yapılan çalışmalar halen devam etmekte olup, BTK tarafından yapılan bu çalışmaların sonuçları yakından takip edilmektedir.

(b) Yönetmelik, elektromanyetik alanların olası etkilerini en aza indirmek amacıyla çıkartılmış olup, Yönetmelikte kurulacak olan her bir elektronik haberleşme cihazı için izin verilen elektrik alan limit değeri, Avrupa Birliğine üye ülkelerin ve çoğu dünya ülkelerinin kabul ettiği Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Koruma Komisyonu'nun (ICNIRP) sınır değerlerinin 1/4'üne tekabül etmektedir. Ayrıca, (a) Yönetmelik ile her bir cihaza Güvenlik Sertifikası alma zorunluluğu getirilmiş olup, insanların güvenle yaşayabileceği alanlar belirlenmiştir.

Sonuç olarak; baz istasyonlarının insan sağlığına olası etkileri konusunda dünyada yapılan çalışmalar yakından takip edilmektedir. Nitekim, Dünya Sağlık Örgütü'nün 1996 yılında başlatmış olduğu Elektromanyetik Alan Projesinde yaklaşık 20 AB ülkesi yer almakta olup; İtalya'dan 33, İsveç'ten 25, Almanya'dan 19, Fransa ve Çek Cum.'den 9, Belçika'dan 6, olmak üzere çok sayıda kurum, enstitü ve bu kurumlardan çok sayıda bilim adamı çalışmalara aktif olarak katılmaktadır. Bu çalışmalar henüz tam olarak sonuçlanmamış olup, sonuçları yavaş yavaş açıklanmaktadır. Nitekim, Dünya Sağlık Örgütü'nün 2006 yılının Mayıs ayında yayınladığı "304 No'lu Bülten No": Sonuçlar kısmında; "Çok düşük maruz kalma seviyeleri düşünüldüğünde bugüne kadar yapılan araştırmalardan toplanan verilere göre baz istasyonları ve kablosuz ağlardan kaynaklanan düşük RF seviyelerinin sağlığa ters etkileri bulunduğu dair tatmin edici bir bilimsel kanıt bulunmamaktadır." denilmekte yine benzer şekilde, "(WHO Bilimsel Bülten No 193)"de ise, "Son zamanlarda yapılan incelemelerin hiç biri cep telefonları ve bunların baz istasyonlarından kaynaklanan RF alanlarına maruziyetinde herhangi bir istenmeyen sağlık etkisine neden olduğu sonucuna varmamıştır." İfadesi yer almaktadır.

Dolayısıyla, şimdiye kadar yapılan çalışmalarda baz istasyonlarının olumsuz bir etki oluşturduğuna dair bilimsel bir kanıt bulunmadığını WHO yayımlamış olduğu bültenlerde Dünya kamuoyuna açıklamıştır. Dünyanın çoğu ülkesinde izin verilen elektrik alan limit değerlerinin, ihtiyati tedbir açısından Ülkemizde 1/4'ünün uygulanması vatandaşlarımızın daha yüksek oranda korunduğu anlamına gelmektedir.

Ülkemizde 40,000 civarında baz istasyonu faal olarak çalışmakta olup, 2009 yılı Haziran ayı sonu itibariyle %89 penetrasyon oranına tekabül eden 63,6 milyon mobil abone bulunmaktadır. Ekim 2008 itibariyle AB ülkeleri içinde en yüksek mobil penetrasyon oranına sahip ülkeler, İtalya (% 152), Portekiz (%137) ve Almanya (%129)'dır. AB ülkelerinin ortalama penetrasyon oranı %119'a tekabül etmektedir.

Mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge MoU (dakika) olarak adlandırılmakta olup, ortalama bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi 2009 yılının ilk üç ayında 166 dakika olarak tespit edilmiştir. Türkiye ve diğer ülkelerin MoU (dakika) değerleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 1 Ülkelerin aylık kullanım süreleri

ÜLKE ADI	MoU (dakika)
Fransa	240
İrlanda	234
İspanya	199
Türkiye	166
İngiltere	199
İtalya	131
Portekiz	118
Almanya	109

Baz istasyonlarının sayısının artmasındaki temel sebep abone sayısının artmasıdır. Çünkü, bir baz istasyonunun aynı anda hizmet verebileceği görüşme sayısı sınırlıdır. Bu sayı, baz istasyonuna tahsis edilen taşıyıcı frekans sayısı ile doğru orantılıdır. Bir baz istasyonuna tahsis edilebilecek toplam taşıyıcı frekans sayısı ise sınırlıdır. Hücresel yapı ile birbirini etkilemeyecek uzaklıktaki hücrelerdeki baz istasyonlarda aynı taşıyıcı frekanslar tekrar kullanılarak daha çok sayıda kullanıcının şebekeden yararlanabilmesi sağlanmaktadır. Özellikle kullanıcı sayısının yüksek olduğu yerlerde daha küçük hücreler oluşturularak şebekenin kapasitesini artırmak mümkün olabilmektedir. Bu amaçla kapsama alanı daha dar olan fakat daha sık aralıklarla baz istasyonları kurulmaktadır. Baz istasyonunun sayılarının artması bu manada daha düşük güçlü baz istasyonlarının kurulmasını gerektirmekte olup, cep telefonlarının da daha az güç kullanması anlamına gelmektedir.

Bugüne kadar yapılan ölçümlerde sınır değerleri aştığı tespit edilen 44 adet baz istasyonu BTK'ca, 109 adet baz istasyonu ise Mahkeme kararı ile kapatılmıştır.

Öte yandan, Antalya İlinde 3 operatöre ait 1682 adet baz istasyonu bulunmaktadır.

